

Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19043>

Özet

Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i (CEÇAO), ebeveynleri aras?ndaki çat??may? çocuklar?n nas?l alg?lad???n?, bu çat??maya yönelik bili?sel ve duygusal tepkilerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikolojik ölçek uyarlamas?d?r. Ölçek, özellikle evlilik çat??mas?n?n çocu?un psikolojik sa?l??? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalarda kullan?lmaktadır. ?. P?nar Ulu ve H. F???lo?lu taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanan 35 maddelik bu araç, **Çat??ma Özellikleri**, **Tehdit** ve **Kendini Suçlama** olmak üzere üç temel alt boyutu ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Evlilik çat??mas?, çocuk alg?s?, kendini suçlama, tehdit, psikometrik uyarlama, evlilik çat??mas?, psikoloji.

Yazarlar

?. P?nar Ulu, H. F???lo?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n ebeveynlerinin evlilik çat??malar?n? ne s?kl?kta, ne yo?unlukta ve hangi biçimlerde deneyimledi?ini saptamaktır. Bu alg?lar?n, çocuklarda yaratt??? tehdit hissini ve çocu?un kendini bu çat??malardan sorumlu tutma (kendini suçlama) e?ilimini ölçerek, evlilik çat??mas?n?n çocuk üzerindeki olumsuz etkilerini nicel olarak belirlemektir.

CEÇAO, klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?larak, bo?anma süreçleri veya yüksek düzeyde ebeveyn anla?mazl??? olan ailelerdeki çocuklara yönelik koruyucu müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar. Özellikle çocu?un çat??maya verdi?i tepkilerin özelle?mi? do?as?n? (tehdit alg?s? veya kendini suçlama) tespit etmek, müdahalenin hedef noktas?n? belirlemede kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, çocuklar?n ebeveyn çat??mas?na yönelik tepkilerini üç temel psikolojik yap? üzerinden de?erlendirir:

Çat??ma Özellikleri: Çat??man?n gözlemlenen s?kl???, yo?unlu?u ve yap?s? hakk?ndaki alg?lar? kapsar. Çocu?un ebeveynler aras?ndaki tart??malar?n y?k?c?l???n? nas?l yorumlad???n? gösterir.

Tehdit: Ebeveyn çatışmasının çocuğun güvenliğine ve aile istikrarına yönelik oluşturduğu tehlike algısını ölçer. Bu alt boyut, çocuğun korku ve kaygı düzeyini yansıtır.

Kendini Suçlama: Çocuğun, ebeveynleri arasındaki anlaşmazlıkların veya tartışmaların kaynağını kendisi olduğuna inanma derecesini ölçer. Bu yapı, genellikle çocuklarda görülen bilişsel çarpıtmaların ve yüksek düzeyde içselleştirilmiş stresin bir göstergesidir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışması, faktör analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sonucunda, toplam 35 maddeden oluşan ölçeğin özgün çalışmadaki yapıya benzer şekilde üç alt ölçekli bir yapı sergilediği doğrulanmıştır. Elde edilen alt ölçekler, **Çatışma Özellikleri**, **Tehdit** ve **Kendini Suçlama** olarak adlandırılmıştır.

Faktör yapısının orijinal formula tutarlılık göstermesi, CEÇAO'nun Türkçe formunun yapısal geçerliliğini desteklemekte ve ölçülmek istenen teorik yapılar başarıyla temsil ettiğini göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin Türkiye örneğinde de ebeveyn çatışmasının çocuk algısını güvenilir bir şekilde ölçebileceğini kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleriyle incelenmiştir. Türkçe formunun alt ölçekler bazında iç tutarlılık (Cronbach Alfa) katsayıları yüksek bulunmuştur:

Çatışma Özellikleri: .84

Tehdit: .78

Kendini Suçlama: .77

Bu değerler, alt ölçek maddelerinin kendi içlerinde tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, iki haftalık arayla uygulanan test-tekrar test tutarlılığı katsayıları da yüksek bulunmuştur: sırasıyla .88, .77 ve .77. Bu sonuçlar, ölçeğin zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yapılan faktör analizi, ölçeğin 35 maddesinin, özgün formun temel aldığı üç boyutlu yapıyı koruduğunu göstermiştir. Bu faktör yapısı, ebeveyn çatışmasının çocuk üzerindeki etkilerinin çok boyutlu olduğunu ve bu boyutların birbirinden ayrılabilir olduğunu psikometrik olarak kanıtlamaktadır.

Faktör yükleri ve madde da??ı?m? a?a??daki gibi belirlenmi?tir:

Çat??ma Özellikleri: 17 madde

Tehdit: 9 madde

Kendini Suçlama: 9 madde

Toplam 35 maddeden olu?an bu yap?, ebeveyn çat??mas?na maruz kalan çocuklar?n deneyimlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Araç

Test Tipi: Uyarlama

Format: 35 maddeden olu?an, 3'lü Likert ölçe?i format?ndad?r.

Dil Seçene?i: Türkçe

Derecelendirme: Yan?t seçenekleri ?unlard?r:

"do?ru"

"bazen/biraz do?ru"

"yanl??"

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: Okul ça?? çocuklar? ve ergenler (Uyarlama çal??mas? detayl? ya? aral???n? belirtmemi?tir, ancak evlilik çat??mas?n? alg?lama yetisine sahip çocuklar hedeflenmi?tir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, ebeveynleri evli olan veya ebeveyn çat??mas?na maruz kalan çocuklar.

Test Metodolojisi: Bili?sel ve duygusal tepkileri ölçmeye yönelik öz bildirim (self-report) yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, çat??ma alg?s?, uyarlama çal??mas?, iç tutarl?lık, test tekrar test, çocuk psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?. P?nar Ulu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresi: pinar@mc.metu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? 2004 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ?. P?nar Ulu ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuklarin-evlilik-catismasini-algilamasi-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Ulu, ?. P. ve F???lo?lu, H. (2004). Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?inin geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Yaz?lar? Dergisi*, 7(14), 61-75.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: turkpsikolojiyazilari.com

Çocuklar?n Evlilik Çat??mas?n? Alg?lamas? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 3 alt boyut ve 35 maddeden olu?maktadır. A?a??da alt boyutlara ait örnek maddeler listelenmi?tir:

Çat??ma Özellikleri (17 madde): Anne-babam?n tart??t?klar?n? hiç görmedim

Tehdit (9 madde): Anne-babam tart??t?klar?nda korkar?m

Kendini Suçlama (9 madde): Anne-babam?n tart??malar? benim suçum de?il